

05/ Laser Weeder er kommet til Danmark

14/ Spinat sået sent - kommer til at koste udbytte

22/ Frøavlens fem største udfordringer

Medlemsblad for Frøsektionen

Frøavleren

Juni 2024 - Årgang 107 nr. 3

Nye skadedyr:
Snudebiller
flyver ind fra syd

STØTTET AF

Frøafgiftsfonden

Klar, parat...høst

- Frøhøst med rotor virker side 10-11
- Bestemmelse af høsttidspunkt side 8-9
- 8 tips til tørring af frø side 12

Høsteksperter: Frøhøst med rotor virker

Foretrukne mejetærskere til frøhøst har været med rystere, men en rotormaskine med rigtig indstilling og god pilot kan også lave et godt arbejde.

Af Carl Høj Laursen, Seges, carl@seges.dk

Kan en rotormejetærsker høste frøgræs, uden det går ud over udbytte og kvalitet?

Præcis det spørgsmål stillede jeg Simon Nielsen, som er mejetærskermontør hos S. D. Kjærsgaard.

Passion for høstmaskiner
Simon Nielsen er uddannet landbrugs-maskinmekaniker i 2006. Herefter tog han

til Montana i USA, hvor han arbejdede i et lille års tid på en farm, og var dermed med til både at så og høste. Da han kom hjem, stod der en servicebil klar til ham hos S. D. Kjærsgaard.

I de første år var det traktorer og entreprenørmaskiner, som var hovedbeskæftigelsen, men stille og roligt fik Simon lov til også at servicere høstmaskiner.

Det er tydeligt at se, at Simon har stor passion for

høstmaskiner, og det er derfor ikke tilfældigt, at han i de sidste 10-12 år hovedsageligt har beskæftiget sig med høstmaskiner.

S. D. Kjærsgaard er blandt andet forhandler af Case IH mejetærskere, som har sine rødder i Nordamerika. Traditionelt har Case IH haft et program bestående hovedsageligt af rotormaskiner, dog med mulighed for også at tilbyde rystermaskiner på enkelte markeder. Omvendt har det været for de europæiske mejetærsker-producenter, hvor rystermaskinerne traditionelt har udgjort programmet. Det har dog ændret sig ud i dag, og de førende brands tilbyder nu alle rotormaskiner.

Nej tak til klumper

Kommer materialet ind i klumper, bliver tærskningen ikke tilstrækkelig, og der bliver et frøspild sammen med halmen. Derudover giver klumperne en unødvendig ekstra belastning af hele maskinen og kan i den sidste ende medføre unødvendige nedbrud.

Denne problemstilling gælder for begge mejetærsker-typer.

Fristes man til at sætte fremkørselshastigheden betydeligt ned ved uens og

Konsulenten

- Carl Høj Laursen
- Landskonsulent for frø, Seges
- carl@seges.dk

klumpet indføring, vil problemet med overbelastning til dels blive løst. Det vil imidlertid også medføre en ringere tærskning, idet rotormaskinerne kræver en vis fyldning, for at tærskningen forløber optimalt.

Skarpe knive og sejl

En velholdt knivgang med skarpe knive og fingre giver sammen med indføringsbånd en jævn indføring.

Simon fortæller, at Case IH har indgået et samarbejde med skærebordsproducenten Macdon, så de nu tilbyder at levere mejetærskere med netop denne type skærebord.

Alternativ eller supplement til et godt sejlskærebord kunne også være pick-up. Så er afgrøden skårlagt nogle dage for inden. Både høst og tørring forløber langt nem-

For lidt luft er roden til alt ondt. Materialet skal være levende på soldkassen, så skaller og urenheder svæver ud af maskinen.

Simon Nielsen

mere, og kapaciteten er også i top, i hvert fald hvis vejret tillader det.

Frøprogram?

I terminalen på mejetærskeren er der i mange mejetærskere et program for høst af frø-

græs, typisk et for rajgræs og et for rødsvingel.

I de fleste tilfælde er de udviklet til andre himmelstrøg, hvor frøet først høstes, når det er så tørt, at det er lagerfast. Derfor er grundindstillingen til høst af frø i Danmark typisk tættere på programmet vårbyg end det udenlandske frøgræsprogram. Dog almindeligvis med lavere rotorhastighed og mindre luft. Der er også udviklet indstillinger til græsfrø, som er testet i Danmark, som normalt er tilføjet i mejetærskerens terminal.

- For lidt luft er roden til alt ondt, pointerer Simon og tilføjer:

- Materialet skal være levende på soldkassen, så skaller og urenheder svæver ud af maskinen.

Køres der med for lidt luft, kommer der for mange skaller

Alternativ eller supplement til et godt sejlskærebord kan være pick-up.

- Indstilling af den rigtige luftmængde gøres ved at starte med for meget luft og justere nedad, indtil der er et acceptabelt spild.
- Derefter vejes en 10 liter spand med frø for at få en indikation på renheden.
- Hvis der er blevet skruet for langt ned for luften, vil spanden med frø være forholdsvis let, idet der dermed kommer for mange skaller og urenheder med i tanken.
- Hvis spanden er tung, og der ikke spildes, er luftmængden perfekt, og der vil være mindst muligt frørens, når frøet skal renses op.
- Jævn indføring er 'alfa og omega', når der høstes frø. Sejlskærebord er det helt rigtige til høst af frøgræs.

og urenheder med i tanken, og i værste fald lukker soldene til, og de gode frø 'løber' hen over soldet og ryger bagud.

- Der findes meget forskelligt tømmeudstyr, der skal hjælpe med at få frøet ud af tanken på mejetærskeren. I de fleste tilfælde er det tilstrækkeligt at fjerne pladerne over bundsneflen og at nedgearre sneglene i tanken. Det er forholdsvis hurtigt gjort, og er også enkelt at ændre igen, når der skal høstes korn, siger Simon Nielsen.

Simon Nielsen er engageret mejetærskermontør med stor viden om brug og indstilling af mejetærskere.